

บันทึกผลการประชุมเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
เวทีที่ 10 ณ โรงเรียนหัวไทรบำรุงราษฎร์ อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช
วันพุธ ที่ 17 ธันวาคม 2546
ผู้เข้าร่วมประชุม 107 คน

อาจารย์จรรยา หยุทอง

ชี้แจงจุดประสงค์การจัดเวที และสื่อต่างๆ ที่นำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์โครงการ อาทิ แผ่นพับ จดหมายข่าว รายการวิทยุ “ดีทะเลาะเคาะตู” เว็บไซต์ คัทเอ๊าต์ หนังสือพิมพ์โฟกัสภาคใต้ โดยมีสถานีวิทยุ สวท. 3 จังหวัดและสถานี มอ. FM. 88.0 MHz ถ่ายทอดสดในทุกเวที เพื่อเป็นแนวทางในการติดตามและสื่อสารความเห็นของภาคประชาชนมายังคณะผู้จัดทำแผนแม่บทฯ

อาจารย์อารี รังสิโยกฤษณ์

ในฐานะผู้ดำเนินการมีส่วนร่วมในการรับฟังความเห็นจากประชาชน ระบุที่มาของทีมงานจัดทำแผนแม่บทฯ 3 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ และสถาบันราชภัฏสงขลา และจะแนะนำหัวหน้าทีมศึกษาและตัวแทนทีมนักวิชาการ 9 ประเด็นศึกษาที่มาร่วมเวที

สำหรับการกิจในการทำแผนแม่บทฯ เพื่อฟื้นฟูทะเลสาบ พยายามคืนสภาพลุ่มน้ำทะเลสาบให้เหมือนเดิมมากที่สุด พื้นที่ลุ่มน้ำนี้ พัทลุงกินเนื้อที่ทั้งจังหวัด ทางทีมงานได้แบ่งทะเลสาบออกเป็น 4 ส่วน คือ ทะเลน้อย ทะเลสาบตอนบน ทะเลสาบตอนกลาง และทะเลสาบตอนล่าง

ทีมงานขอความรู้ข้อมูลในด้านกายภาพ ข้อมูลในเรื่องคน และข้อมูลจริงจากพี่น้องในพื้นที่ซึ่งเป็นปัจจุบัน จำเป็นต้องลงพื้นที่มาหาพี่น้องได้จัดไปแล้ว 10 เวที เมื่อได้ข้อมูลแล้วจะมาจัดร่างแผนแม่บทฯ มาเสนอให้พี่น้องอีกครั้ง อีก 10 เวที เมื่อได้แผนแม่บทแล้วจะนำมาขอย่อยเป็นแผนปฏิบัติการมาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ โดยมีเวลา 1 ปี

ประเด็นที่น่าสนใจของหัวไทร การจัดการที่ดิน การจัดการน้ำ และประมงพื้นบ้าน ว่าในอนาคตข้างหน้า พี่น้องหัวไทรต้องการอะไร

คุณสาธิต จันทรแก้ว

สวัสดิ์ท่านวิทยากรครับ ผมในนามคนหัวไทรยินดีต้อนรับ ที่ผมยืนอยู่ตรงนี้ไม่ใช่อะไร คือ คนบ้านเราพอมีการถ่ายทอดสดวิทยุอย่างนี้ จะแผ่ว...ขลาดไม้เป็นเรื่องปกติ ผมอยากบอกวิทยากรว่า เรื่องทั้งหลายทั้งปวงที่เกิดขึ้นจริงๆ ในพื้นที่ขณะนี้ นาทุ่งกำลังแย่นาข้าวดีขึ้นมาน้อยแต่ได้สักพักก็ทรุด เพราะไม่มีน้ำ ผมเป็นคนหัวไทรจริงๆ อยู่เป็นแนวร่วมกับทะเลสาบสงขลา เป็นคนควนชริก บ้านอยู่ติดกับสงขลา เหตุการณ์เกิดขึ้นในขณะนี้ ที่ควนชริก ในหน้าแล้งเราขาดน้ำในการทำนา แต่ปรากฏว่าเราไปพึ่งพาน้ำจากทะเลสาบสงขลา ในพื้นที่ทุ่งระโนดตรงนั้นน้ำไม่พอ เพราะอาศัยเศษเหลือจากระโนดมาควนชริก มาเขาพังไกร เพราะฉะนั้น ขณะนี้ปัญหาหลัก คือ ขาดน้ำในการทำนา

ผมกลัวอยู่อย่างหนึ่งว่าทำแผนแม่บทฯ เสร็จแล้วจะสูญเปล่าอีก ทำอะไรไปสักพักก็สูญหมด ฝัดกระดิ่งเปล่า อยู่ที่บ้านอีก

ควนทะเลมองครับ ขณะนี้ผมประสานงานกับหลายๆ ฝ่าย ผมเคยทูลเกล้าถวายฎีกาแด่พระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถที่ผ่านมาจะเสด็จพระราชดำเนิน แต่ด้วยการกิจของพระองค์ท่านไม่สามารถเสด็จไปได้ บ้านควนทะเลมอง มีอาชีพหลัก คือ การทำนา ระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตรจากบ้านควนเค็ง มาทะเลมอง ปรากฏว่ามีทุ่งนาร้างประมาณ 2 พันไร่ ปัญหาหลักคือไม่มีน้ำในการทำนา ขณะเดียวกัน 14-15 ปี ก่อนจะมีการอนุรักษ์ ชาวบ้านมีอาชีพหลักคือหาปลาในป่าพรุ ตัดป่าในพรุไปขายจนหมด ปรากฏว่าเมื่อความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติน้อยลง เริ่มมีกองอนุรักษ์ของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติทะเลน้อยเข้ามาตั้ง ตัดไม้เสม็ดไม่ได้ เราลำบากทันที ไปกันไม่ให้เราตัดไม้เสม็ด ตัดไปจับทันที แต่ขณะเดียวกัน อาชีพที่จะรองรับคนทะเลมองไม่มีเลยครับ ทำอย่างเดียว น้ำก็ไม่พอแล้วจะให้เราทำอย่างไร

ทำอย่างไรก็ได้ ให้มีการจัดการน้ำจากทะเลสาบสงขลาผันเข้ามาทะเลมองให้ได้ ด้วยการขุดร่องน้ำระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร จากควนเค็งมาทะเลมอง...ผมพยายามเกริ่นนำก่อน

ขอฝากครับ ตอนนี้มีถนนน้ำที่ทะเลมองนับแสนตัว มากกว่าทะเลน้อยเสียอีก ดันเสม็ดตายหมดแล้ว เป็นความภาคภูมิใจแต่ไม่มีการประชาสัมพันธ์เลย ผมเสียใจครับ

อาจารย์จรรยา หยุทอง

ไม่ทราบวันนี้ตัวแทนนาทุ่งมาบ้างหรือไม่ ถึงเวลาต้องแลกเปลี่ยนกันได้แล้ว...

คุณอดิศักดิ์ แสงอุไร

ผมในนามของคนในพื้นที่ตรงนี้ ขอสะท้อนปัญหาเรื่องนาทุ่ง ที่ผ่านมากล่องหัวไทรถูกกำหนดให้เป็นเขตน้ำเค็ม ตรงนี้ชัดเจนแล้วในโครงการพระราชดำริ เลี่ยงทุ่งได้ ปัญหาในช่วงหน้ามรสุม คลื่นใหญ่ น้ำจะดันเข้ามาในกล่องหัวไทร แต่หน้าแล้งน้ำแห้ง น้ำแทบไม่มีเลย ช่วงเดือน กุมภาพันธ์-มีนาคม ทุกคนจะเตรียม บ่อคูคน้ำเข้าบ่อ ทำให้กล่องหัวไทรบางช่วงน้ำแห้งเลย เพราะน้ำตรงนี้ไม่มีทางน้ำเข้า ผมขอเสนอแนะถ้าเป็นไปได้ ให้ดันน้ำเค็มเข้ามาได้น่าจะดี ทำอย่างไรก็ได้ให้กล่องหัวไทรมีการไหลเวียนของน้ำ ไม่ใช่หยุดนิ่งอยู่อย่างนั้น

ช่วงหน้าฝนน้ำในคลองหัวไทรจืด ประมาณปีใหม่เป็นหน้ามรสุม น้ำจืดเข้ามา
ปัญหาขณะนี้ ที่เขาสารวจจากคลองหัวไทรกำลังแย่มากๆ ปลาบางช่วงตายหมดเลย ปัญหานากุ้งมีแต่ชื่อ
กำลังจะตายหมดแล้ว บ่อกุ้งร้างหมดแล้ว
ถ้าท่านสามารถนำตรงนี้เข้าไปในแผนแม่บทฯ แก้ปัญหาให้ชานากุ้งได้น้ำจะดี ไม่ใช่มารับฟังแล้วก็
เงียบไปเลย ที่ผ่านมามีหน่วยงานไหนจัดการให้เราได้
ตอนนี้ในพื้นที่มีการแบ่งเขต น้ำเค็ม น้ำจืด อย่างชัดเจนแล้ว ที่ผ่านมาการจัดการล้มเหลว ไม่เคยมีใครมา
จัดการตรงนี้

อาจารย์อารี รัชสิโยภยกุล

เราต้องการให้ชัดเจน จะต้องเป็นเจ้าของเรื่องมาจัดการว่า ใครละเมิดกติกาที่กำหนดไว้มันไม่ได้ เราต้องมาว่า
ตรงนี้กันให้ชัดเจน ทางนี้เป็นน้ำเค็ม ทางโน้นเป็นน้ำจืด ถ้าต้องการให้จัดการเราก็มีคนไปจัดการให้

อาจารย์จรูญ หนูทอง

ผมซึ่งเจอนิดหนึ่งครับ เรามาวันนี้ไม่ใช่เราไปเป็นผู้กำหนดโครงการที่จะมาแก้ปัญหาพี่น้องทั้งหมด เป็น
เพียงนำข้อมูลไปทำแผนแม่บทเสนอรัฐบาล ส่วนรัฐบาลจะมีนโยบาย มีโครงการอะไรลงเพื่อมาแก้ปัญหาตาม
ข้อเสนอนักวิชาการ ก็เป็นเรื่องของรัฐบาล

คุณสินทรัพย์ ตีลั่น

เรียนวิทยากร เกี่ยวกับเรื่องระบบน้ำ ปัญหาเรื่องเกษตรกรต้องการน้ำเค็ม เวลาบางช่วงบางฤดูกาล กรม
ชลประทานเขาปิดประตูระบายน้ำ ถ้าหากว่าเขาใช้ระบบระบายน้ำตามธรรมชาติ เช่นว่า เรามีประตูน้ำแพรกเมือง
ประตูน้ำที่ปากพนัง เวลานั้นขึ้น เปิดทางแพรกเมืองให้น้ำดันมาในคลอง เวลานั้นลงเปิดประตูน้ำทางปากพนัง ก็เป็น
การระบายน้ำไปได้ตามธรรมชาติ มันจะมีน้ำเค็มตลอด ไม่ต้องใช้เครื่องสูบน้ำเลย แต่ปัญหาที่พบคือบางฤดูกาลที่ชาว
บ้านต้องการน้ำ ไม่ได้เลย ต้องคอย คอกเบี้ยมันไม่ค่อยนะครับ...

ไม่มีน้ำมาเลย เราต้องรวมตัวกันไปเปิดประตู ที่ว่าทรายมันทับถมอะไรอย่างนี้ เราต้องไปเอาทรายพวกนี้
ออกไปเปิดกันเอง เราไม่มีเครื่องจักร ใช้ระยะเวลานานกว่าที่จะมาช่วยเหลือได้ การเลี้ยงกุ้งเป็นสิ่งที่ต้องแก้ปัญหา
อย่างฉับพลัน ถ้าช้าจะเกิดความเสียหายสูงมาก

ผมอยากฝากผู้ดำเนินการว่าให้ช่วยติดต่อประสานงานกรมชลประทานให้ใช้ระบบระบายน้ำตาม ธรรมชาติ
น้ำขึ้นเราเปิดให้น้ำเข้ามา น้ำออกก็ปิดประตูนี้เปิดประตูอีกทางหนึ่ง น้ำย่อมไหลจากที่สูงลงที่ต่ำตามธรรมชาติ
ก็จะมีน้ำเค็มตลอด

หัวไทรสูบน้ำจากทะเล ทำให้ต้นทุนสูง อีกอย่างหนึ่งน้ำจืดก็ไม่มี ระบบเหมือง คลองส่งน้ำที่เริ่มได้ใช้น้ำ
จืดก็ไม่มี ตามหลักการเราต้องมีน้ำจืดไปผสมกับน้ำเค็มไปเลี้ยงกุ้ง เพราะเราต้องรู้ค่าของความเค็มที่กุ้งจะเจริญเติบโต

อยู่ที่ความเค็มเท่าไร เฉพาะน้ำทะเลเรามาเลี้ยงกุ้งๆ ไม่ได้ ต้องใช้น้ำจืดเข้ามาผสมผสานให้น้ำเค็มอยู่ที่ 15 มันจึงจะโต ระบบเหมือง ระบบคลองส่งน้ำไม่มี ขอฝากให้ช่วยดำเนินการด้วย

เมื่อทำนากุ้งไม่ได้ คนต้องกลับไปทำนาข้าว แต่พอทำนาข้าวก็ไม่มีน้ำ ถ้าหากว่าสูบน้ำฝั่งคลองพระราชดำริไปทางควนทะเลมองทางโน้น ต้องใช้น้ำจากทะเลสาบสงขลาเข้ามามาก ผมกลัวว่าน้ำเค็มจะเข้ามามาก น้ำเค็มจะเข้ามาแทนที่น้ำจืด อันตรายจะเกิดขึ้นแน่ในอนาคต ให้ทำแผนระยะยาวว่า ทำอย่างไรอย่าให้น้ำเค็มรุกล้ำเข้ามาในทะเลสาบ

อาจารย์จรรยา หยุดทอง

ระหว่างนาข้าวกับนากุ้ง อะไรจะมีอนาคตมากกว่า ถ้าเรามองว่าลงทุนเท่ากัน ใช้หลักวิชาการเท่ากันอะไรจะมีอนาคตมากกว่าครับ

คุณสินทรัพย์ ดีลั่น

คือตอนนี้ ถ้าพูดเรื่องราคา กุ้งนี้แย่มาก แต่เป็นปัจจัยภายนอกมาควบคุมราคา เราไม่สามารถกำหนดราคาได้ ถ้าเราเลี้ยงมาก ต้นทุนสูงก็สู้ไม่ได้เหมือนกัน รัฐบาลควรให้ความรู้กับเกษตรกร จัดทะเบียนให้ชัดเจน ว่าใครควรทำปริมาณเท่าไร จะได้วางแผนให้ถูก คนที่ควบคุมราคาไม่ใช่คนในประเทศ แต่เป็นคนต่างประเทศที่เขาซื้อ เป็นไปตามกลไกการตลาด เมื่อเราผลิตมาก ราคาจะถูกลงเป็นธรรมดา ถ้าเราผลิตน้อย ของมันก็ต้องแพง ปัญหาราคาคอนนี้ กุ้งขาวราคาดี ก็เป็นไปตามกลไก เราขุดบ่อเลี้ยงไว้หนึ่งได้ 3 ตันมันก็มาก เลี้ยงบ่อสี่ห้าไร่ได้ก็สิบตัน สิบห้าตัน มันก็มาก ราคาก็ถูกลงแน่นอน

ระยะสองสามเดือนที่ผ่านมา ตอนนี้กุ้งขาวมีมากกว่ากุ้งดำเพราะผลผลิตได้มากกว่า กุ้งกุลาดำผลผลิตมีน้อย

อาจารย์อารี รั้งลิโยกฤษฎ์

ในเรื่องเขื่อนปากพนัง วัตถุประสงค์ใหญ่ ก็คือ ต้องการน้ำจืด จากน้ำเค็มให้เป็นน้ำจืด นั่นคือ โครงการพระราชดำริ ที่นี้คลองแพรกเมือง ชะอวด แพรกเมืองนั้นเป็นเส้นทางของน้ำจืดจากคลองชะอวด มาออกทางนี้ ท่านต้องการให้คลองหรือชลประทานเป็นน้ำเค็มตลอดไหม

คุณสินทรัพย์ ดีลั่น

ไม่ใช่ครับ ระบบระบายน้ำมีประตู...ประตูทางเหนือ ประตูทางใต้ เขื่อนเข้ากันน้ำจืดไม่ให้ น้ำเค็มเข้า ส่วนที่คลองหัวไทรไปออกทะเลทางท่าพญา เราเปิดทางแพรกเมืองก็ได้

คุณแดง สุตทองคง

กราบเรียนท่านอาจารย์ทุกคนครับ ผมเองไม่ค่อยอยากพูดเพราะทะเลสาบผมไปอาศัยอยู่ 30 ชั่วโมง ไปกับพ่อ ตอนนีพ่อดีอยู่แล้ว...ผมไปหาสาย (สาหร่าย) มาให้หมู ผมดูสมัยผมเป็นเด็ก ผมยืนในหัวใจแต่หน้าแห้ง เพราะเห็นทรัพยากรในทะเลสาบสงขลามีเกือบครบ แต่ปัจจุบันทะเลสาบเป็นแม่ของคนภาคใต้ทั้งหมดแต่ท่านมาเสีย เพราะถูกไปทำให้น้ำเสีย ทำอะไร ป่าชายเลนถางหมด ปลาไม่รู้จะวางไข่ที่ไหน เราไปกินปลาค้างคาวถึง 70 ตัว น่าเห็นใจ นี่ไม่ใช่กินปลาจนครบ กินอนาคตเด็กที่ยังไม่เกิด ถ้าพวกเราชวนกันอดกินไข่ปลาคนละฟัก ต่อ 1 ปี เราจะได้ทรัพยากรมาเพิ่มขึ้น

เราไปทำให้น้ำเสีย เราอาศัยแม่อยู่หลายแม่ แม่คนที่ 1 จากไป แต่แม่คนที่ 2 ที่ 3 ไม่อยากไปไหนเลย แม่ยังอยู่ ผมพูดในใจผม เราต้องอนุรักษ์ทะเลสาบสงขลาไว้ ขยายไม่ได้เพราะราคามันมากเกินไป เลี้ยงคนเป็นล้านคนครับ ทรัพยากรที่อยู่ในน้ำมีราคาแพงครับ ผมเสียใจว่าพวกเราไม่ภูมิใจในหัวใจตัวเอง ไปทำสกปรก

ผมอยากขอรับรองว่า ต้นไม้อย่าไปหักมาทำโน่นทำนี่ ปลาน้ำจืดก่อนวางไข่หรือผสมพันธุ์ เขาชอบน้ำลึก 60 เซนติเมตรครับ ที่ 60 เซนติเมตร จะมีพวกเราลงไปเล่นน้ำ คนลงไปปลาวังหนีไปหมด ที่เขาเรียกภาษาปักษ์ใต้กันว่า ฝนตกแล้วปลามันขึ้น มันขึ้นไปหาที่วางไข่ครับ วางไข่แล้วปลาช่อนที่บ้านผมออกมาตัวดำนิดเดียว แม่เขาคูมไว้แต่พอคนไปเห็นเข้าไปตีลูกปลาตัวเล็กๆ เท่ากับเราไปฆ่าเด็กที่ยังไม่เกิด คนแก่รุ่นก่อนไม่กินปลาที่กำลังวางไข่ แต่ที่นี้ยังอยู่ตรงนี้ผมถามคุณมีใครบ้างไม่ชอบกินไข่ปลา ผมว่าทุกคนครับ

ผมอยากให้อาจารย์ทั้ง 3 สถาบันทำแผนแม่บทฯ ให้กลุ่มเอาเนื้อที่ทะเลสาบโดยประมาณ 2,000 ตารางกิโลเมตร เจียดให้เกษตรกรทำมาหากินเสียส่วนหนึ่ง เว้นไว้สัก 300 ตารางกิโลเมตร ทะเลสาบมี 3 รูปแบบ น้ำเค็ม น้ำจืด และน้ำกร่อย ผมอยากให้ 3 สถาบันให้ทำ เรอนุรักษที่ดินให้ได้ 300 ตารางกิโลเมตร เหลือไว้สัก 1,700 ตารางกิโลเมตร ไว้ใช้ประโยชน์ ให้ปลาได้ใช้เป็นที่ยาวไข่ ไปสนุกกรีกกรีนกัน แล้วปลูกต้นไม้ไว้เป็นที่พักผ่อน ในเขตที่ขีดเป็นสมบัติของชาติ ห้ามเข้าไปอย่างเด็ดขาด กำหนดเขตให้แน่นอน อาณาเขตจะเอาอย่างไร ในความคิดผม วัดจากริมน้ำขึ้นไปบนแผ่นดินสัก 80-100 เมตร วัดจากริมน้ำ ริมที่น้ำขึ้นถึงระหว่างโคกลงไป 1 กิโลเมตร เพื่อให้ปลาได้มาวางไข่

ปลาน้ำจืดมันเกิดอยู่ 2 ฤดู เดือนเมษายน-พฤษภาคม และมาขึ้นอีกครั้งระหว่างเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน ทะเลสาบนี้ทางเหนืออยากได้อย่างหนึ่ง พวกเราเกิดปักษ์ใต้จำเป็นต้องอยู่ตรงนี้ ผมว่าอาจารย์เมื่อจะทำแผนแม่บทฯ เราทำขึ้นอย่าให้ประชาชนเดือดร้อน ให้ประชาชนอยู่ดีขึ้น เจริญขึ้นกว่านี้

ที่ลำปำ ลูกชุด บริเวณนั้นแหละ ให้ท่านตั้งคดีในใจว่า เราจะไม่กินปลาค้างคาวอีกแล้ว

ย้อนหลังกลับมาหัวไทร ผมอยู่ระหว่างนาทุ่งกับนาข้าว หัวไทรส่วนหนึ่งทำนาข้าว ยังขาดน้ำอยู่ แต่บางครั้งก็มี เราเป็นคนฉลาด บอกกันว่ามึงมาแล้วอย่ารีบไป เราต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวก่อน อย่าไปอาศัยรัฐ น้ำเค็มเมื่อโครงการพระราชดำริเรียบร้อย ต่อไปจะสบาย แต่ตอนนี้กำลังทำอยู่ ร้องเพลงรอไปก่อน หัวเราะไปก่อน ผมว่าหัวไทรตอนนี้เขามีการแบ่งพื้นที่กันแล้ว ทั้ง 2 อาชีพ ปลูกผักปลูกหญ้าอยู่กับนาข้าว พวกน้ำเค็มก็เลี้ยงกุ้ง กุ้งกันไป แต่เราจะให้หันใจเลยคงเป็นไปได้

ที่บอกว่าให้ต้นน้ำทะเลสาบขึ้นมา ผลในอนาคตจะกระทบแน่ น้ำจืดจากเขาบรทัดรับน้ำไว้ให้เรา รับให้เราเก็บสงขลา พัทลุงเป็นรางเก็บน้ำให้เรา หัวไทรเราไปปรับที่ป่าพะยอม เอาเวียนมาทางนี้ได้ใช้แล้วไปรวมกันที่

ระโนด แม่น้ำปากพนังไปจบที่ระโนด ทะเลสาบรับน้ำจากเทือกเขาบรรทัดก็ไปจบที่นั่น ถ้าฝนไม่ตกทุกอย่างก็จบครับ เพราะน้ำมาจากฝนตก

พวกเราใช้น้ำให้เป็นระบบ อาบเป็นอาบ เทเป็นเท อย่าฟุ่มเฟือยมากนัก

ย้อนไปหาทะเลสาบ เราต้องมีอาณาเขตให้ชัดเจน แล้วต้องมีบทเฉพาะกาล ถ้าตัวนี้ไม่อยู่ไม่ได้ บทนี้ พอทำเสร็จให้ไปเซ็นรับรองเอาไปใช้ บทเฉพาะกาลนี้บังคับเฉพาะประชาชนในชุมชน ก่อนร่างบทเฉพาะกาล ให้เอาจากประสบการณ์ของคนแต่ละคนเก่าไปค้นมา คือ ให้เอามาเป็นทรัพย์สินของรัฐ แบ่งพื้นที่ไว้สัก 300 ตารางกิโลเมตร ให้เป็นที่วางไข่ของปลา บังคับไปในหมู่บ้านและชุมชน ทำเสร็จให้ไปเซ็น รับรองเอาไปใช้

ยังมีอีกอย่าง ทะเลสาบตรงไหนดี ให้เอาแบ็คโฮไปขุด แล้วทำโคกปลูกไทร และเหมือนนี้ขอเอาก็ได้ ให้ลอกคลองเดิมที่ตื้นเขินในหน้าแล้ง จะเกิดเป็นเหมือนเก็บน้ำ ไม่ต้องไปขุดใหม่

คุณเยื้อง บุญพันธ์

วันนี้มีโอกาสอีกครั้งที่ได้ขึ้นเวที เจรจากับพ่อแม่พี่น้อง เล่าอดีตย้อนหลังสักนิดนะครับ ประมาณปี 37 ผมเข้าเวทีกลางที่นครศรีธรรมราช เขาถามว่ามีอะไรฝากเข้าสภาบ้าง ผมบอกว่าหัวไทรบ้านผมมาประชุมตอนนั้นเขาให้ทำไร่นาสวนผสม ผมไม่ได้มีที่ดินหรอก ผมฝากเข้าสภาว่าให้ช่วยแบ่งพื้นที่ให้ที่ น้ำจืดกับน้ำเค็มปนป่วนหมดแล้ว ไร่นาสวนผสมน้ำเค็มเข้าไป ช่วยแบ่งพื้นที่ให้ชัดเจนเสียที เลยมีการจัดโซนเข้ามา ปีที่ผ่านมา เขาให้ไปเสนอความเห็นอีกที่เวทีปากพนัง ผมประสานงานต่อไป ผมทำนาข้าวใช้น้ำจืด ผมบอกว่าน้ำจืดตรงนี้รัฐบาลควรช่วยเหลือ เมื่อโครงการพระราชดำริเสร็จ คนหัวไทรทุกตำบลจะได้ใช้ ผมขอให้ชอยคลองแยกน้ำจืด เป็นคลองไส้ไก่มาให้พี่น้องได้ใช้ทุกพื้นที่หัวไทร

คุณเนาวรัตน์ กาพวงจนะ

ดิฉันอาชีพทำนาถั่ว ตอนนี้ผลกระทบบ้างเยอะ เพราะว่าราคาตก การประชุมวันนี้เพื่อพัฒนาทะเลสาบสงขลา มันต่อโยงกันล่ะ คลองพระราชดำริที่จะตัดเข้ามา ตัดขาดที่คลองแดน น้ำส่งมาก็เข้ามาในพื้นที่ไม่ได้ คนที่จะทำนาแถวนี้ได้น้ำจากคลองชะอวดก็ไม่พอ ทำคลองไส้ไก่ก็ไม่รู้ว่าจะได้ผลสักกี่เปอร์เซ็นต์ ขอฝากให้ประสานงานให้ด้วยค่ะ

คุณอินันท์ วัฒนรัตน์

จากกรมทรัพยากรน้ำภาค 8 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผมมาในนามคณะกรรมการทำงาน กรมนี้ตั้งใหม่มีอายุ 1 ปี มีคณะกรรมการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ประกอบด้วยตัวแทนคนที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 จังหวัด เป็นคณะกรรมการ มีทั้งระดับตำบล ระดับอำเภอ และจังหวัด หลังจากมีแผนแม่บท คณะกรรมการชุดนี้จะรับช่วงมาปฏิบัติ ต่อ ในเดือนหน้าจะมีการประชุมคณะอนุกรรมการ ที่สงขลา ทาง มอ. ก็มีผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ด้วย ปากพนังประชุมไปแล้ว คณะอนุกรรมการฯ ที่ท่านสุวิทย์แต่งตั้งมาคณะกับอนุกรรมการของคณะกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

คุณเนื้อม สังข์สุวรรณ

ผมเข้าร่วมเวทีมาแล้วเป็นเวทีที่ 5 เพราะอยากติดตามข้อมูลการเคลื่อนไหวการประชุมทุกแห่งไปรายงานพี่น้องที่บ้านผมได้ทราบ ว่าจะเป็นอย่างไรมาก่อน แต่เวทีนี้มีข้อเสนออย่างไร

ผมมาในนามสมาชิก อบต.ตะเคียนชะเมา ฟังๆ ที่มีการพูดกันห้วงทะเลสาบสงขลา บ้านผมใกล้ทะเลสาบมากกว่า อดีตทะเลสาบสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ช้างๆ มีป่าไม้ ป่าดง ความสมบูรณ์ของทะเลสาบเมื่อก่อนดีหมด ทำให้ทรัพยากรสมบูรณ์ไปด้วย มีสาหร่ายเต็มไปหมด ปลา กุ้งวางไข่ได้ พื้นที่แม่น้ำกว้าง แต่ความสมบูรณ์มีมาก ชาวบ้านไปหากินได้เหลือเฟือ เมื่อก่อนคนยังไม่มากไม่เหมือนทุกวันนี้ มีการแย่งทำมาหากินมากขึ้น

ช่วงปี 2513 ผมไปหากินในทะเลสาบ สมบูรณ์มากขนาดเรือควั่นวิ่ง ทำเรือควั่นเอาแข่งรับ ปลาพรหมวิ่งเข้าฝูงเป็นสิบตัว เราร้อยกีดกันทุกวัน ดูปปลาเล็กมาก เช่นปลาแขยง ปลาหัวโหม่ง ไม่รู้จะเอาไปไหน ขนาดปลาพรหม กิโลราว 5-6 บาท ไม่รู้จะเอาไปไหน

การพัฒนาทะเลสาบทั้งหมด ตั้งแต่หัวไทรลงไป ทำอย่างไรให้กลับไปสู่สภาพเดิมสัก 60 เปอร์เซ็นต์ก็ยังดี ข้อเสนอผมให้ปลูกป่าชายเลน กำหนดบริเวณพื้นที่ทะเลสาบไม่ให้คนบุกรุกขึ้นไปอาศัยข้างบน ระยะสัก 1 กิโลเมตร ทะเลต้องขุดให้ลึก เพื่อให้น้ำไหลพอสำหรับสูบน้ำมาใช้ในการเกษตร ทำอย่างไรไม่ให้ น้ำเค็มเข้ามา ทางเขาสัตตังก็เดือดร้อนแต่ก็ต้องการพัฒนาให้ทะเลมีน้ำจืดมากที่สุด ทำอย่างไรให้แยกน้ำจืดกับน้ำเค็มให้ชัดเจน ที่ระโนดยังแยกไม่ชัดเจน

คุณสาริต จันทร์แก้ว

โครงการบูรณาการระหว่างโครงการพระราชดำริพัฒนาลุ่มน้ำปากพนัง กับโครงการอื่นๆ ไปถึงไหนแล้ว สิ่งที่ผมอยากฝากเวทีการมีส่วนร่วมการแก้ปัญหาทะเลสาบ พูดกันมานานแล้ว การแก้ปัญหาให้ทำกันจริงๆ เสียที บอกสังคมให้รับรู้ ว่า เกษตรกรไทยยังแย่

อาจารย์อารี รังสิโยภุมย์

สำหรับโครงการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบกับโครงการพระราชดำริปากพนังคนละโครงการกัน ทีนี้ก็จะมาทับซ้อนที่พรวนเคร็ง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่จะแยกน้ำไปสู่ปากพนังด้วย มาเพรคเมืองด้วย น้ำที่เหลือจะไหลไปทะเลน้อยด้วย มีความเชื่อมโยงกัน ความจริงระบบลุ่มน้ำขาดกัน แต่หน้าน้ำจะแบ่งกันได้ ปัญหาขณะนี้คือคลองเพรคเมืองเกิดขึ้นถ้าจัดการไม่ดี พรวนเคร็งจะแห้ง

ในส่วนว่าทำจริงหรือไม่ทำจริง ทุกรัฐบาลบอกว่าทำจริงทั้งนั้น ขึ้นอยู่กับว่าอยู่นานหรือไม่นาน รัฐบาลนี้น่าจะอยู่ได้นาน นายกฯ ก็บอกว่าไม่ให้การเมืองมายุ่ง

คุณสินทรัพย์ ดีลั่น

ให้บรรจุโครงการแต่ละโครงการไว้ในแผนแม่บทฯ เรื่องการบำบัดน้ำเสีย ไม่ให้น้ำเสียลงสู่ทะเลสาบ
อยากให้งำหนดโซนอนุรักษ์พันธุ์ปลา การรื้อกล้ำทะเลสาบไม่ให้ราษฎรรื้อกล้ำเข้าไป ให้ราชการมา ดูแลตรงนี้ด้วย

คุณข้าส อิสลาม

อาชีพผมทำนาเกลือ แต่ว่าตอนนี้มองไปแล้วคิดว่าอาชีพนี้กำลังจะยุติ อยากให้แผนแม่บทฯ พัฒนาริมทะเล
ลูกหลานจะได้ทำต่อไป อยากให้ช่วยรักษาทรัพยากรอย่างเกลือ ไม่ให้ประมงผิดกฎหมายมาจับไปหมด เปรี้ยวจะได้ทำ
มาหากิน

อาจารย์จรูญ หยุทอง

เรื่องรัฐบาลทำหรือไม่ โกหกหรือเปล่า อยู่ที่พี่น้องด้วย พี่น้องเลือกนักการเมืองท้องถิ่นเป็นคนมีวิสัยทัศน์
มีนโยบาย ไม่ใช่หวั่นเคเนนอย่างเดียว ผมว่าน่าจะช่วยให้ เราอย่ารังเกียจจะครับ ถึงที่สุดเราปฏิเสธเขาไม่ได้ เขามี
งบประมาณ เราใช้ชักการเมืองได้ ใช้ให้ถูก ใช้การเมืองให้เป็นประโยชน์ พี่น้องต้องช่วยกันพูด ช่วยกันจับโกหก
การจัดเวทีอย่างนี้จะจับโกหกกัน เราเสนอไปแล้วถ้าไม่ทำเราจะได้ว่าต่อไปจะไปตามได้ที่ใครบ้าง

คุณสมพงศ์ หนูรุ่น

หัวไทรมีปัญหาทั้งนาเกลือและนาข้าว อยากให้แผนแม่บทฯ ช่วยดู พวกนาข้าวให้น้ำจืด นาเกลือมีน้ำเค็ม
บริบูรณ์มากกว่านี้ อย่าให้ชาวบ้านเดือดร้อน อาชีพอื่นๆ ก็เดือดร้อน...ต่อไปการใช้พื้นที่จะกลับมาทำนาข้าวทั้งหมด
เพราะทำนาเกลือต้องมีเงินลงทุนมาก ขาดทุนก็เกิดปัญหา

พื้นที่นาเกลือที่รื้อร้างจะกลับมาทำนาข้าวเป็นไปได้ยาก ต้องใช้เวลาฟื้นฟูนาน การกลับมาทำนาข้าวจะกลับ
ไปใช้พื้นที่ที่เหลือทำ

อาจารย์จรูญ หยุทอง

ผมสงสัยว่าปัญหานาเกลือจริงๆ แล้วมีแค่เรื่องน้ำเค็ม หรือมีเรื่องอื่นด้วย เช่นเรื่องราคา หรือมีปัญหาอื่นอีก
เช่น พันธุ์ข้าวพื้นเมืองกำลังจะสูญพันธุ์

คุณสินทรัพย์ ดีลั่น

ควรส่งเสริมอาชีพใหม่ให้เกษตรกร นาเกลือทำได้แค่เป็นบ่อปลาครับ ถ้าจะทำก็ควรส่งเสริมให้ความรู้
เรื่องการเลี้ยงปลา ทำนาข้าวไม่ได้แล้ว

อาจารย์วิชัย กาญจนสุวรรณ

ผมเห็นไม่มีใครพูด ผมขอจับประเด็นนะครับ ถือโอกาสถาม...ทางออกเรื่องน้ำกึ่งกับนาข้าว นาที่ผ่านมาจากทุน เพราะสาเหตุที่หนึ่ง ราคาตก เหลือกิโลกรัมละ 100 บาท สอง พอเลี้ยงรอบที่สองก็มีโรค ที่เราติดกันอยู่ก็คือไม่รู้จะเดินหน้าอย่างไร ส่วนหนึ่งเหมือนที่พี่เจ้านาเสนอ เป็นบ่อกึ่งบ่อปลา อีกส่วนหนึ่งยังมีปัญหาจัดการน้ำ เพราะการจัดการน้ำไปกระทบนาข้าว ทางจังหวัดพยายามแยกพื้นที่กันแล้ว ผมเคยคุยกับกรมชลฯ เสนอแบบนี้ได้ไหม...โซนนาที่จัดน้ำเต็มให้เลย ถ้าทำเป็นชลประทานน้ำเต็มเลยได้หรือไม่ เขาบอกว่าได้ แต่พวกเขาจะยอมรับได้หรือไม่ เช่นว่าพื้นที่หนึ่งเลี้ยงนาอย่างเดียว ทำได้ไหม จะมีปัญหาอีกหรือไม่ ตำบลนี้น้ำกึ่ง ตำบลนี้น้ำข้าว ดูจากสภาพปัญหาที่ผ่านมา ถ้ากึ่งราคาแบบนี้ มีโรคบ้าง...เหมือนที่ผู้ใหญ่พูด ถ้าไปสบายๆ ทำนาข้าวดีกว่า ผมอยากให้มองหลายๆด้าน หรือเลี้ยงกึ่งแบบธรรมชาติได้ไหม เลี้ยงปีหนึ่งครั้งเดียว แต่ปัญหา คือ รวยช้า ไม่รวยเร็ว แต่ไม่กินเงิน ผมคิดว่าเราต้องหันหน้ามาคุยกัน อย่าหวังว่าแผนแม่บทฯ จะแก้ได้หมด

ผมมาหลายเวที เวทีนี้ไม่ค่อยกล้าพูด มันเหมือนติดตันทางความคิดไปหมดแล้ว ไม่รู้ผมตั้งข้อสังเกตถูกไหม ทุกคนพูดสั้นๆ ผมว่าเราอาจจะเอาปัญหาที่มันอัดอั้นอยู่มาคุยกัน หาทางออก ทางผมจะช่วยดูประเด็นต่างๆ ว่าพื้นที่ตรงนั้นว่าเจตนารมณ์ของพี่น้องในพื้นที่ เป็นอย่างไร เช่น เราบอกว่าอยากให้เลี้ยงกึ่งอีก อยากให้รัฐบาลช่วยเรื่องลดต้นทุนได้ไหม

ผมถามหน่อยว่าจะเดินหน้าเลี้ยงกึ่งอีกหรือไม่...โทษครับ ในห้องนี้เลี้ยงกึ่งกี่คนครับ ประมาณ 6-7-8-9... ประมาณ 15 คน สมัยนี้พื้นที่เลี้ยงกึ่งสักกี่ไร่ ประมาณ 3-5 ไร่ ได้ไหมครับ แล้วผลผลิตต่อปี ค่าตอบแทน เทียบกับการทำนา ทำกึ่ง 3 ไร่ กับทำนา 10 ไร่...(มีคนตอบทำกึ่ง) ทำกึ่งดีกว่า

หลายที่บอกว่าถ้ากึ่งราคาขึ้นก็ทำนาต่อ แต่ถ้าราคาตก ราคาขนาดนี้บวกต้นทุนแล้วจะเดินหน้าอีกหรือไม่

คุณจรัส สิงห์อุ้น

ความคิดผมที่ผ่านมา นาข้าวโทษนาที่น้ำเต็มขึ้น น้ำสกปรก โทษนาอย่างเดียว แต่ทำนาก็มีการใช้ยาฉีดข้าว มีสารเคมีลงปนเปื้อน

อาจารย์วิชัย กาญจนสุวรรณ

ในห้องนี้มีกี่คนที่ทำนาครับ...10 คนได้ โดยทั่วไปทำสักกี่ไร่ พื้นที่ทำนาประมาณ 10 ไร่ อยู่ในพื้นที่ เดียวกันไหม หรือมีการแยกพื้นที่กันชัดเจนแล้ว

คุณจรัส สิงห์อุ้น

ปัญหา คือ เวลานาที่ใช้น้ำเต็มก็ไม่ได้เพราะน้ำจืดลง เรื่องราคานาข้าวไปไม่รอด คนหนุ่มสาวว่างงานมากจะหันไปทำเกษตรผสมผสานก็ขึ้นอยู่ที่ราคาอีก

คุณช่วย แสงอุไร

ผมสนับสนุนท่านครับ ถ้าคลองพระราชดำริเรียบร้อย ท่านจะดีขึ้นครับ ท่านปีละ 2 หน ถ้าน้ำคืออยู่ได้ ท่านก็จะเสี่ยงมาก

อาจารย์วิชัย กาญจนสุวรรณ

เมื่อถึงพูดถึงประมงขนาดเล็ก เวทีนี้มีประมงมาก็คนครับ อยากรู้ว่ามีปัญหาอะไรบ้าง

คุณชาติ อิสลาม

ช่วงแรกๆ ก็ดี แต่ช่วงนี้ไม่ค่อยดีแล้ว พวกกุ้งเข้ามา อวนรุนอวนลากเข้ามาเอาไปหมด อวนรุน พวกนี้มาจากที่อื่น หัวไทรไม่มี ผมได้สะท้อนปัญหาไปยังจังหวัดแต่ก็ผ่านไป ไม่มีอะไรกลับมา

อาจารย์นิคม มังคมณี

ผมในฐานะที่มาอยู่หัวไทร เป็นเวลา 3 ปี ได้นั่งฟังทั้ง 2 ฝ่าย ปีแรกที่ผมมาอยู่ พวกที่ทำนากุ้งจะได้กำไร 60 : 40 ได้กำไรอยู่ 60 เปอร์เซ็นต์ แต่ขณะนี้ 80 : 20 ขาดทุน 80 เปอร์เซ็นต์ ฟังจากนักเรียนบ้าง ครูอาจารย์บ้าง

กลับมาเรื่องการศึกษา เด็กนักเรียนในโรงเรียนหัวไทรมีพื้นฐานมาจากครอบครัวเกษตรกร 88 เปอร์เซ็นต์ นักเรียนพวกนี้อาศัยนาข้าว 88 เปอร์เซ็นต์ แต่เนื่องจากเด็กๆ ได้เห็นความลำบากของพ่อแม่ ที่เป็นกระดูกสันหลังของชาติมานาน ยังเป็นกระดูกสันหลังไม่ได้เป็นเนื้อเสียที เกเลยมีความตั้งใจว่าเมื่อเรียนจบแล้วจะไม่กลับไปทำอาชีพเกษตรกร นี่คือปัญหา แม้ว่าทางโรงเรียนจะมีหลักสูตรท้องถิ่น เราตั้งเป้าหมายไว้ 70 : 30 คือ เป็นวิชาการ 70 เปอร์เซ็นต์ หลักสูตรท้องถิ่น 30 เปอร์เซ็นต์ แต่นักเรียนที่จะมาเรียนหลักสูตรท้องถิ่นกับเรา ส่วนใหญ่ต้องไปเกณฑ์มาครับ ต้องไปบอกว่าเธอต้องมาเรียน เพราะเป็นหลักสูตรของเธอ เป็นภูมิปัญญา แต่ก็ไม่ใช่ใจว่า ภูมิปัญญาคืออะไร เราก็เลยอธิบายว่า ภูมิปัญญา คือ สิ่งหล่อเลี้ยงชีวิตมาจนทุกวันนี้ เพราะเป็นภูมิปัญญาของพ่อแม่ คุณลุง ปู่ ย่า ในขณะที่รัฐบาลให้ความสำคัญเรื่องนี้มาก รัฐมนตรีคนใหม่บอกว่าให้ดำเนินการให้จริงจังเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น

อาชีพประมงมีไม่กี่เปอร์เซ็นต์ ผมฟังจากชาวบ้าน เขาบอกว่าลูกกุ้งลูกเคยมันน้อยลงไป ผมไม่ทราบว่ามันน้อยลงไปเพราะอะไร คนหามากขึ้น หรือป่าชายเลนหมด

ถ้าหากเราสามารถผสมผสานกันได้ ทั้งนากุ้งนาข้าว อยู่ในระบบน้ำครับ จัดการเรื่องน้ำได้สมบูรณ์ ผมว่าหัวไทร ทั้งนาข้าว นากุ้งก็มีอนาคต

น้ำที่หัวไทรแปลก ถึงฤดูที่ไม่ต้องการใช้น้ำมีเยอะ แต่ถึงฤดูที่ต้องการใช้ กลับไม่มีน้ำ แม้ที่โรงเรียน หัวไทรเอง ขณะนี้เราขาดน้ำบริโภคในโรงเรียน

เพราะฉะนั้น ผมขอฝากว่าเมื่อมีคลองพระราชดำริเกิดขึ้น สามารถใช้การได้ชาวบ้านเขารับอยู่แล้ว แบ่งโซนเลี้ยงกุ้งกับโซนทำนาเขาชัดเจน อยู่ที่มีการจัดการเรื่องน้ำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในอนาคต

คนหัวไทรดั้งเดิม ได้รับการศึกษาจะออกไปรับราชการ มาระยะหลังคนมีการศึกษาแล้วจะออกไปประกอบธุรกิจส่วนหนึ่ง แต่ยังไม่มากพอ มาปัจจุบัน เราเกิดหลักสูตร เปิดโอกาสให้เราทำงาน ขณะนี้ทางโรงเรียนเราทำโครงการเอื้อเพื่อเพื่ออาชีพ เป็นโครงการให้เด็กๆ ได้ประสบกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ไปหาชาวบ้าน คนนี้ประสบความสำเร็จเรื่องทำตุ๊กตา...สมมุติครับ เราไปหาเขามาเป็นวิทยากร คนนี้ประสบความสำเร็จเรื่องทำไอติม คนนี้เรื่องงานจักสาน เราสำรวจทั้งหมด ครั้งสุดท้ายเราทำได้ 26 อาชีพ ได้รับการยอมรับจากโครงการ ได้รับการยอมรับจากนักเรียน ผู้ใหญ่มาบอกว่าโครงการนี้ดีจัง จากปีแรกที่ผมมากับปีนี้มีผลต่างกัน เด็กๆ มีความสนใจเรื่องอาชีพมากขึ้น เว้นแต่เรื่องทำนา ยังไม่เห็นมี เพราะฉะนั้น ถ้าเราทำกันจริงๆ การทำนาควรส่งเสริมให้มากขึ้น

ผมเองก็เป็นลูกศิษย์ป็น พ่อผมเป็นนายหนังเหมือนกัน เหมือนๆ กับชวานานั่นแหละครับ พ่อผมว่ามึงจะเป็นอะไรก็ได้ อย่ามาเป็นนายหนังก็แล้วกัน เป็นที่น่าสังเกตอยู่ว่า สถาบันการศึกษามีศิษย์ป็นอยู่มากมาย แต่ไม่สามารถผลิออกมาเป็นอาชีพได้ ยกเว้นว่าฟู้ก ผมว่ายังขาดการสนับสนุนให้ประกอบอาชีพอย่างจริงจังได้ เอามาประกอบรายการ คั่นรายได้นี้ได้ครับ

อาจารย์จรรยา หยุทอง

ถามจริงๆ ถ้าพี่น้องทำนาไม่ได้ พี่น้องจะไปทำอะไรครับ

ไม่ระบุชื่อ

การทำนาพออยู่ได้ พออยู่พอกิน

คุณจรัส สิงห์อุ่น

เพิ่มเติมครับ การทำนาตอนนี้ ทำเฉพาะพ่อ แม่ ส่วนลูกไม่ทำ พ่อแม่บางคนก็ว่างงาน ทุกวันนี้อยู่ได้เพราะเงินกู้ ดอกเบี้ยถูก ผมดูแล้วรัฐบาลว่าคนจนหมด หมาจริง ดายหมด

เงินล้านหมู่บ้านละล้าน วันนี้กู้ร้อยละสิบ ร้อยละยี่สิบมาส่ง มันแย่ หน่วยเหนือโยนเงินลงมา ทำให้หมู่บ้านเกิดความแตกแยก

อาจารย์อารี ริงสิโยกฤษณ์

มีโทรศัพท์จากทางผู้ฟัง เพื่อน ผอ. ฝากบอกว่าถ้าต้องการให้ได้ผลจริงๆ ให้ไปสำรวจความต้องการของชาวบ้านทุกตำบลก่อน การประกอบอาชีพทุกอย่าง ฟังทุกคนไม่ใช่มาฟังเฉพาะบางส่วน เพราะไม่ใช่ความเห็นของชาวบ้านที่แท้จริง

คุณอดิศักดิ์ แสงอุไร

ท่านวิทยากรถามว่าเวทีนี้ทำไมไม่คลิกคลิก ผมอยากบอกว่าการทำแผนแม่บทฯ นี้ ผมไปถามชาวบ้าน ชาวบ้านนี้ก็ไม่ออกเลยว่าจะมีส่วนร่วมอย่างไร มันห่างไกลจากความเป็นจริงในพื้นที่ ไม่รู้จะเสนออะไร อีกอย่าง คนในพื้นที่เริ่มเบื่อแล้ว ที่ผ่านมามีแต่มาพูดๆ แล้วก็หายไป

หน่วยงานที่ลงมาในพื้นที่ทำอะไรไม่เคยถามความเห็นชาวบ้าน คลองไส้ไก่ทั้งหมด มี 2-3 สาย ชุมคลอง พระราชดำริ ผ่านผ่านคลองไส้ไก่เขาหมดหมด ไม่คำนึงถึงประโยชน์การใช้ หน่วยงานรับผิดชอบก็ไม่รู้ว่าอยู่ไหน กองดินเป็นภูเขา น้ำไม่เข้า

น้ำประปาที่ใช้น้ำจากตรงนี้ ชาวบ้านก็ต้องการน้ำมาใส่ที่นา เป็นปีแล้วแก้ปัญหาไม่ได้

อาจารย์อารี รังสิโยภุชญ์

ชาวบ้านไม่รู้ว่าจะทำอะไรได้ การมีส่วนร่วมมีน้อย เราอยากให้พี่น้องที่หัวไทรมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการน้ำจัด โดยเฉพาะคลองแพรกเมืองคลองพระราชดำริที่มีปัญหาอยู่ เมื่อได้ฟังความเห็นจากในพื้นที่แล้ว เราจะได้ไปลงในแผนแม่บทฯ

อาจารย์จรรยา หยุทอง

หลังจากทำเวทีมา 11 เวที ผมมีประเด็นเดียวกันกับพี่น้องครับ ผมได้สรุปให้ที่ปรึกษานายกฯ ฟังว่ามี คำถาม 3 คำถามที่จะต้องตอบประชาชนให้ได้ คือ

- (1) อำนาจรัฐที่มีอยู่มันเอื้อกับการแก้ปัญหาของพี่น้องแค่ไหน เรื่องไหนที่เกาะขอ เรื่องความที่ บ้านขาว เรื่องน้ำเค็มน้ำจืดที่หัวไทร
- (2) รับฟังความเห็นจากพี่น้องไปแล้วทำได้แค่ไหน
- (3) สุดท้ายอำนาจตัดสินใจอยู่ที่ใคร อยู่ที่พี่น้องจริงไหม เหตุผลว่าเกิดประโยชน์เพื่อส่วนรวม ส่วนร่วนนั้นคือใคร นี่คือการถามจากทุกพื้นที่

ส่วนที่ว่าทำจริงหรือไม่ พี่น้องมีสิทธิ์คิดได้ แต่ถ้าพี่น้องลงเลไม่ทำอะไรเลย พอถึงที่สุดเขาไม่ทำตาม ที่ พี่น้องต้องการ เราก็ได้แต่ไปด่าว่ากันอีก เราด้วยกัน ตามเงื่อนไขที่เขาทำให้เสร็จ หลังจากนั้นเราจะได้ว่าเขาได้เต็มปากถ้า เราไม่ได้ร่วมตั้งแต่ต้น ไปว่าตอนปลาย เขาก็ย้อนกลับว่าวันที่ให้ไปร่วม คุณไม่ไป หรือไปแล้วไม่บอก นั่งว่าแล้วอยู่ที่ บ้าน ผมเสริมแค่นี้

สรุปประเด็นจากเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
วันที่ 17 ธันวาคม 2546 ณ โรงเรียนหัวไทรบำรุงราษฎร์

(ประเด็นที่สรุปข้างล่างนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม ไม่ใช่ความคิดเห็นของคณะผู้ศึกษา)

1. ป่าชายเลน

ประเด็นปัญหา

- ป่าชายเลนถูกทำลาย ปลาไม่มีที่วางไข่

แนวทางแก้ปัญหา

- กำหนดเขตให้แน่นอน ไม่ให้คนขึ้นไปบุกรุกอาศัย
- ให้ปลูกป่าชายเลน

2. ทรัพยากรน้ำ

ประเด็นปัญหา

- ที่ลวนชลิก หน้าแล้งขาดน้ำในการทำนา
- ในช่วงหน้ามรสุม คลื่นใหญ่จะดันเข้ามาในคลองหัวไทร แต่หน้าแล้งขาดน้ำในการทำนา
- คลองหัวไทรถูกกำหนดให้เป็นเขตน้ำเค็ม เลี้ยงกุ้งได้ แต่หน้าแล้งน้ำแห้ง ไม่มีน้ำใช้
- คลองหัวไทร น้ำเสียมาก บางช่วงปลาตายหมด
- ทำอย่างไรอย่าให้น้ำเค็มรุกเข้ามาในทะเลสาบ
- การขุดน้ำจืด ในการทำนาข้าว และขาดน้ำเค็มในการทำนากุ้ง รวมถึงการขาดน้ำในการบริโภค

แนวทางแก้ปัญหา

- ให้มีการจัดการน้ำจากทะเลสาบสงขลา ให้ดันเข้ามาควนทะเลมองด้วยการขุดร่องน้ำระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร จากควนเค็ริงมาทะเลมอง
- ให้กรมชลประทานใช้ระบบระบายน้ำตามธรรมชาติ ให้มีน้ำเค็มตลอด
- ให้มีการจัดการน้ำให้เป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
- ให้ดันน้ำเค็มเข้ามา และให้คลองหัวไทรมีการไหลเวียนของน้ำ ตลอดเวลา
- การใช้ระบบระบายน้ำตามธรรมชาติ เวลานั้นขึ้นเปิดทางแพรกเมืองให้น้ำดันเข้ามาในคลอง เวลานั้นลงเปิดประตูน้ำทางปากพนัง ก็จะมีน้ำเค็มตลอด
- ให้มีการแบ่งเขตน้ำเค็ม น้ำจืดอย่างชัดเจน
- ขุดลอกทะเลสาบที่ตื้นเขินในหน้าแล้ง จะทำให้เกิดเหมืองในการเก็บน้ำไว้ใช้ได้ ไม่ต้องไปขุดใหม่

3. ทรัพยากรประมง

ประเด็นปัญหา

- ปัญหาพื้นที่บ่อกุ้งร้าง และราคากุ้งตกต่ำ
- ขาดแคลนน้ำจืด ที่จะไปผสมกับน้ำเค็มเพื่อใช้ในการเลี้ยงกุ้ง

แนวทางแก้ปัญหา

- กำหนดโซนอนุรักษ์พันธุ์ปลา
- รัฐบาลควรให้ความรู้กับเกษตรกรในเรื่องการเลี้ยงกุ้ง มีการจดทะเบียนให้ชัดเจนว่าใครควรทำ และควรทำในปริมาณเท่าไร
- การกำหนดอาณาเขตให้ชัดเจนระหว่างนากุ้ง กับนาข้าว

4. การท่องเที่ยว

ประเด็นปัญหา

- ตอนนี้มีคนนำม้าที่ทะเลมอญนับแสนตัว มากกว่าทะเลน้อย เป็นความภาคภูมิใจ แต่ไม่มีการประชาสัมพันธ์

5. ประเด็นอื่นๆ

- พันธุ์ข้าวพื้นเมืองกำลังจะสูญพันธุ์
- การส่งเสริมอาชีพใหม่ให้เกษตรกร และมีการจัดทำโครงการเอื้อเฟื้อเพื่ออาชีพให้ได้ดีๆ ได้ประสบกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

รายชื่อผู้เข้าร่วมเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
วันพุธที่ 17 ธันวาคม 2546 ณ โรงเรียนหัวไทรบำรุงราษฎร์

1. คุณช่วย	แสงอุไร					
2. ผอ. นิคม	มังกรมณี					
3. คุณสุทิน	คงทอง					
4. คุณเฟิน	ศรีสง					
5. คุณวิโชค	บัวแก้ว					
6. คุณกัญญา	นุ่มนัย	237/4	-	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
7. คุณชลอ	พรหมหมวก	220/1	-	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
8. คุณจรรยา	สุขสวัสดิ์	79/1	-	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
9. คุณเกษมสุข	สิงห์อ่อน	372/5	-	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
10. คุณจำรัส	สิงห์อ่อน	-	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
11. คุณสุพจน์	กาเลียง	-	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
12. คุณอัน	ทองฉิม	-	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
13. คุณสินทรัพย์	ดีลิ้น	116/8	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
14. คุณอดิศักดิ์	แสงอุไร	321/12	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
15. คุณแดง	สุดทองคง	374/1	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
16. คุณเปรม	แซ่ฮ้อย	186/3	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
17. คุณเดวียน	แสงแก้ว	176	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
18. คุณนวลแก้ว	เพชรดาทอง	194/2	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
19. คุณละออง	เรืองทองเปิด	142	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
20. คุณทอก	พลายด้วง156	-	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
21. คุณอนงค์	สุดเหลือ	158	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
22. คุณสุจิรา	หนูคุก	172/1	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
23. คุณเฉลิม	ขาวเรือง	114	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
24. คุณอนันต์	มณีประพันธ์	327/12	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
25. คุณอรุณ	บุญคงมาก	391	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
26. คุณสิงห์	ณรงค์รักษ์	206/3	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
27. คุณเควี่จ	สุดทองคง	374/1	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
28. คุณนภาพร	จันทะโม	388/7	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
29. คุณณรงค์	บัวขวัญ	327/1	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
30. คุณมณูญ	บุญคงมาก	327/5	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช

31. คุณวิรัช	ทัศนีย์สุวรรณ	323/1	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
32. คุณถวิล	สุขสวัสดิ์	77/2	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
33. คุณบัณฑิต	ทองดี	378	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
34. คุณชลรัตน์	พรหมหมวก	220/1	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
35. คุณจำแลง	บุญคงมาก	327/1	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
36. คุณสุพรรณ	คงทอง	320	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
37. คุณเจียร	หนูดา	172/1	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
38. คุณจรรยา	สุขสวัสดิ์	377	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
39. คุณเอื้อง	อุณพันธ์	266/1	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
40. คุณภูวนาท	รัตนมณี	247	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
41. คุณเนาวรัตน์	กาฬวัญ	309	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
42. คุณสมพงศ์	หนูรุ่ง	148/3	ม. 1	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
43. คุณอุดร	เมฆตรง	115	ม. 2	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
44. คุณวรรณโน	ยอดถึง	194/3	ม. 2	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
45. คุณณรงค์	สุคพุ่ม	123/1	ม. 2	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
46. คุณคทาวัช	ทองนิม	184	ม. 2	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
47. คุณวิภาส	สุทธิอำนาจกุล	114	ม. 2	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
48. คุณปิยวิทย์	คงดก	117	ม. 4	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
49. คุณสมเพชร	แผ่นศิลา	105/1	ม. 4	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
50. คุณพัชรพร	สุวรรณอาภรณ์	10/4	ม. 4	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
51. คุณบุญรวม	สังข์รอด	212	ม. 9	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
52. คุณสุคนธ์	เมืองแสน	108	ม. 12	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
53. คุณแสงฉาย	เมืองสน	203	ม. 12	ต. หัวไทร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
54. คุณสมพร	เพชรทองสม	132	ม. 2	ต. หน้าสตน	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
55. คุณนิรันดร์	จันทนพงศ์	110/1	ม. 2	ต. หน้าสตน	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
56. คุณสมชาย	อริยกลนิมิต	253/1	ม. 3	ต. หน้าสตน	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
57. คุณซำส	อิสลาม	265/2	ม. 7	ต. หน้าสตน	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
58. คุณหัมซะ	อิสลาม	265/2	ม. 7	ต. หน้าสตน	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
59. คุณวรรณา	อ่อนน้อม	95	ม. 3	ต. เกาะเพชร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
60. คุณบัญญัติ	เรืองดิษฐ์	47	ม. 3	ต. เกาะเพชร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
61. คุณโสภา	รังสิมันตชาติ	42	ม. 1	ต. เขาพังไกร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
62. คุณนิยม	กัมปา	166	ม. 1	ต. เขาพังไกร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
63. คุณสุวดี	ส่งโสม	45	ม. 2	ต. เขาพังไกร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
64. คุณสุริยันต์	เจ๊ะโสะ	80	ม. 2	ต. เขาพังไกร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
65. คุณมลจิรา	คงแก้ว	141/11	ม. 3	ต. เขาพังไกร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช
66. คุณสมพร	กาฬวัญ	104	ม. 5	ต. เขาพังไกร	อ. หัวไทร	จ. นครศรีธรรมราช

67. คุณจาริพร	พลูแก้ว	119	ม. 10 ต. เขาพังไกร อ. หัวไทร จ. นครศรีธรรมราช
68. คุณสุจิมา	กลับทับสัง	109	ม. 11 ต. เขาพังไกร อ. หัวไทร จ. นครศรีธรรมราช
69. คุณเอกชัย	ชูเรืองสุข	บ้านเขาพังไกร ม. 7	อ. หัวไทร จ. นครศรีธรรมราช
70. คุณเนื่อม	สังข์สุวรรณ	153/3	ม. 2 ต. ตะเคียน อ. ระโนด จ. สงขลา
71. คุณสาริต	จันทร์แก้ว	บ้านทะเลปิง	
72. คุณเอกชัย	ถาวรวงศ์	54/17 ถ. นิพัทธ์สงเคราะห์ 2	อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา
73. คุณสุทัศน์	พูลเสน	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวไทร	
74. คุณอรรถพันธ์	สงเกื้อ	เลขานุการ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวไทร	
75. คุณอิสระเทพ	สุดทองคง	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวไทร	
76. คุณวิเชียร	ไพบรีย	หน่วยพิทักษ์ป่าควนทะเลมอง	
77. คุณสมชาย	สุวรรณมณี	หน่วยพิทักษ์ป่าทะเลม่วง	
78. คุณอภิรักษ์	วัฒนรัตน์	สำนักงานทรัพยากรน้ำ ภาค 8	
79. คุณพัชนี	ศรีเปรม	ศก 11 กสอ. จ. สงขลา	
80. คุณวีระวุธ	ชุมชาย	โรงพยาบาลสงขลา	
81. คุณสุชาติ	คงฤทธิ์	โรงเรียนหัวไทรบำรุงราษฎร์	
82. คุณปรีชา	ปานหนู	สวท. นครศรีธรรมราช	
83. คุณนิติ	ภูมิศิริไพบูลย์	สวท. นครศรีธรรมราช	
84. คุณประพจน์	วิชัยดิษฐ์	สวท. นครศรีธรรมราช	
85. คุณจิรวัฒน์	ปลอดวงศ์	สวท. นครศรีธรรมราช	
86. คุณวิโรจน์	หนูคง	สวท. นครศรีธรรมราช	
87. คุณอินทรา	สุวรรณ	สวท. นครศรีธรรมราช	
88. คุณนันทพร	ขันธศุภหิรัญ	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz	
89. คุณอรุณรัตน์	แสงละออง	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz	
90. คุณณรงค์	มูเก็ม	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz	
91. คุณปิยะโชติ	อินทนิวัต	หนังสือพิมพ์โฟกัส ภาคใต้	
92. คุณพุดิพงศ์	บุญทัศน์	สถาบันราชภัฏสงขลา	
93. คุณวีระวุธ	ชุมช่วย	สถาบันราชภัฏสงขลา	
94. คุณอารี	รังสิโยกฤษฎ์	สถาบันราชภัฏสงขลา	
95. คุณสุเทพ	ทิพย์ธารา	สถาบันราชภัฏสงขลา	
96. คุณบรรจง	ทองสร้าง	สถาบันราชภัฏสงขลา	
97. คุณจรรยา	หยุดทอง	สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ	
98. คุณดุสิตา	แก้วสมบุรณ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
99. คุณรุ่งรัตน์	เจริญวิศาล	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
100. คุณวิชัย	กาญจนสุวรรณ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
101. คุณจำรัส	พันธ์มาโน	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
102. คุณวิเชียร	จากุพจน์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	

103. คุณอภิรักษ์	ก้านรัตน์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
104. คุณอรสา	คงทอง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
105. คุณศักดิ์ชาย	คงนคร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
106. คุณณัฐพล	ศรีสุธาสินี	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
107. คุณจุฑารัตน์	บุญรัตน์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์



พื้นที่ป่าชายเลนตอนเริ่มปลูก



ป่าชายเลนที่สมบูรณ์



พื้นที่นาข้าว



ต้นข้าวในทุ่งนา



การทำนากุ้ง

การแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม



การมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมประชุม

บรรยากาศในการประชุม

